

Cvičení 3 – zápisy 1. a 2. stupeň ZŠ

1. stupeň: Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.

2. stupeň: Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.

Zápis Jihomoravský kraj:

1. stupeň:

centrum – Brno (2. největší město v České republice)

hospodářství

- zemědělství - Hornomoravský úval, Dolnomoravský úval, Dyjsko-svratecký úval
  - pěstování obilnin, zeleniny, ovoce, nejznámější plodinou je vinná réva
- průmysl - strojírenský nejvýznamnější (Brno, Kuřim, Blansko, Břeclav) - ZETOR, První brněnská strojírna, Siemens
- příroda - Moravský kras (jeskyně, krápníky, propasti) - Propast Macocha (největší v ČR) nad Punkevními jeskyněmi (plavba lodí po řece uvnitř)
  - CHKO Podyjí, CHKO Pálava (nálezy pralidí) - pod ní nalezena nejstarší mapa světa
- kultura - množství divadel v Brně, Lednicko-valtický areál, hrady Bítov, Veveří, Špilberk, Bouzov, zámky Lednice, Valtice a mnoho dalších

2. stupeň:

centrem je Brno s půl milionem obyvatel, okolo kterého se nachází centrum hospodářské výroby, jak průmyslové (Černovické terasy, Modřický CT Park) například Zetor, Honeywell, Siemens a další, tak i zemědělské. Zemědělství pokračuje údolními řek severním směrem, ale hlavně jižním (okolí Pálavy, Znojmo, Břeclav)=Dyjsko-svratecký úval a také Dolno/Hornomoravský úval. Okolo Brna je také největší hustota zalidnění (jak Brno, tak i okolí)

přírodní podmínky - Moravský kras - nejlépe vyvinutý kras v České republice, vznikl na prvohorních vápencích, množství jeskyní - Balcarka, Sloupsko-šošůvské jeskyně, Punkevní jeskyně (řeka Punkva= ponorná řeka), Kateřinské jeskyně, Býčí skála, Rudické propadání

většina území Jihomoravského krasu se skládá z mořských (nálezy zkamenělin vodních živočichů na Stránské skále) a říčních sedimentů ->množství jeskyní, dobré podmínky pro zemědělství (ještě kvůli nízké nadmořské výšce -> vyšší teploty)

další chráněné krajinné oblasti - Pálava, Moravský kras a Podyjí

velká města - Brno, Znojmo, Břeclav - Brno a Znojmo velmi významná města z historického hlediska (spolu s Olomoucí se jednalo o 3 sídla Přemyslovců na Moravě - Brno od 16. století hlavním městem Moravy)

důvod rozšíření průmyslu v okolí Brna - v 19. století během průmyslové revoluce se Brno stalo velice významným centrem průmyslu v Českých zemích - „Moravský Manchester“ - blízkost vody, blízkost do Vídně i do Prahy, blízkost přírodních zdrojů - kovy u Adamova